Lietas Nr. A420238325
A42-00871-26/8
ECLI:LV:ADRJRIT:2026:0505.A420238325.3.S

Administratīvā rajona tiesa

Rīgas tiesu nams

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2026.gada 5.maijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Dace Grabovska,

piedaloties pieteicējam /Persona A/,atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu Finanšu ministrijas pilnvarotajai pārstāvei /Persona B/ un Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajām pārstāvēm /Persona C/ un /Persona D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /Persona A/ pieteikumu par Finanšu ministrijas 2025.gada 23.septembra lēmuma Nr.1.1-6/12/60 „Par /Persona A/ atbrīvošanu no amata sakarā ar neatbilstību obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju" atcelšanu un mantisko zaudējumu nesaņemtās darba samaksas apmērā atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurora 2025.gada 3.jūnija lēmumu nolemts izbeigt kriminālprocesu Nr.11815002020 daļā pret pieteicēju /Persona A/ *par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pierādījumu trūkuma dēļ, turpinot kriminālprocesu pārējā tā daļā.*

Saņemot minēto informāciju Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – Dienests) Iekšējās kontroles daļā, ar 2025.gada 17.jūnija rīkojumu Nr.A006-3.1/4.3/13 „Par /Persona A/ atbilstības izvērtēšanas uzsākšanu obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju" (turpmāk – Rīkojums) uzsākta Dienesta /Amats/ /Persona A/ atbilstības izvērtēšana obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju.

Pamatojoties uz Dienesta Iekšējās kontroles daļas 2025.gada 17.jūlija atzinumu Nr.A006-3.6/4.3/380 (turpmāk – Atzinums), ar Dienesta 2025.gada 24.jūlija lēmumu Nr.A003-1.5/9.2/77 „Par /Persona A/ atbrīvošanu no amata" (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējs atbrīvots no amata /Datums/ (pēdējā darba diena) sakarā ar neatbilstību obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju.

Sākotnējais lēmums pamatots ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmo daļu, likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" (*redakcijā, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas laikā, zaudējis spēku ar 2026.gada*

1.janvāri) 17.panta pirmo daļu, Valsts civildienesta likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta „e” apakšpunktu.

Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, ar Finanšu ministrijas (turpmāk – Ministrija) 2025.gada 23.septembra lēmumu Nr.1.1-6/12/60 „Par /Persona A/ atbrīvošanu no amata sakarā ar neatbilstību obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju” (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atzīts par tiesisku un pieteicēja iesniegums atzīts par nepamatotu.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Dienesta 2025.gada 31.marta iekšējie noteikumi Nr.23 „Atbilstības nevainojamas reputācijas prasībai izvērtēšana Valsts ieņēmumu dienestā” (turpmāk – iekšējie noteikumi Nr.23) noteic kārtību un kritērijus nevainojamas reputācijas izvērtēšanai attiecībā uz ierēdni.

Pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā paustie argumenti ir detalizēti izvērtēti Atzinumā, Ministrija piekrīt Dienesta viedoklim un Atzinumā sniegtajai argumentācijai.

Nevainojama reputācija ir ģenerālklauzula – tās izvērtēšana vienmēr ir individuāla un atkarīga no konkrētās situācijas, turklāt būtisks nevainojamas reputācijas aspekts ir institūcijas un sabiedrības uzticība personai, amata un iestādes prestižam radītās sekas un to, ka ,,uzticēšanās atjaunošanai nepieciešams ilgs laiks un darbs”.

Atbilstoši likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” (*redakcijā, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas laikā, zaudējis spēku ar 2026.gada 1.janvāri*) 17.panta pirmajai daļai tikai Dienestam ir piešķirtas pilnvaras veikt pārbaudi, vai Dienesta ierēdnis atbilst nevainojamas reputācijas prasībai, kā arī noteikt kritērijus un kārtību, kā tiek vērtēta ierēdņa atbilstība nevainojamas reputācijas prasībai.

[1.2] Lai gan kriminālprocesā Nr.11815002020 nav pierādīts, ka pieteicējam vajadzēja spēt identificēt riska informāciju un attiecīgi rīkoties, tomēr nav attaisnojama pieteicēja rīcība neidentificēt riska informāciju un neziņot par /Persona E/ nodoto piezīmju lapiņu, kā rezultātā pa jūras ceļu ar kuģi*Wybelsum* Rīgas brīvostā ievestajam konteinerim Nr.PONU48919907, kurā atradās 2197,725 kg pulverveida viela, kas satur 1758,429 kg narkotisko vielu kokaīnu, proti, neveicot normatīvajos aktos noteiktās procedūras.

Pieteicēja darbības rada šaubas par viņa spēju patstāvīgi pieņemt izsvērtus lēmumus un godprātīgi rīkoties atbilstoši situācijai, identificēt riskus, kā arī identificēt Dienesta amatpersonas un cēloņsakarīgi Dienesta kā iestādes reputācijas apdraudošas situācijas, līdz ar to zūd uzticība pieteicējam kā valsts amatpersonai un darba devējs nevar paļauties uz viņa turpmāko tiesisko rīcību.

Papildus pieteicējs nav ievērojis amatpersonai noteiktos ierobežojumus, kas norāda uz rīcību, kas var būt pamats, lai atzītu ierēdņa neatbilstību prasībai par nevainojamu reputāciju, proti, interešu konflikta riski.

[1.3] Ministrija vērš uzmanību, ka faktus, kas tika pārbaudīti atbilstības prasībai par nevainojamu reputāciju noteikšanai, konstatēja citas atbildīgās institūcijas, savukārt Dienests, pamatojoties uz iekšējiem noteikumiem Nr.23, ir sniedzis to novērtējumu, balstoties uz objektīviem un racionāliem apsvērumiem, secinot, ka pieteicēja rīcība un attieksme nav pieļaujama un diskreditē gan Dienestu, gan pašu ierēdni.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās ar pieteikumu tiesā.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējs uzskata, ka Ministrija tikai pievienojusies Dienesta viedoklim, nav iedziļinājusies un sniegusi vērtējumu par pieteicēja argumentiem, tie nav atspēkoti.

[2.2] Attiecībā uz pieteicēja rīcību Dienestam ir bijusi pieejama informācija sākot ar 2019.gada sākumu, visa informācija par lietas apstākļiem, par vieniem un tiem pašiem apstākļiem vairākkārtīgi ir vērtēta pieteicēja rīcība, pieteicējs pārcelts citā amatā Dienestā, veikta dienesta pārbaude, vērtēta reputācija.

Pieteicējs norāda, ka par tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem ir pieņemti lēmumi jau iepriekš, kad pieteicējs tika pārcelts citā amatā.

Pieteicēja ieskatā, abi iestāžu lēmumi faktiski nozīmē atkārtotu sankcijas piemērošanu par to pašu pārkāpumu, kas ir pretrunā principam ne bis in idem, kas ir prettiesiska un nesamērīga.

Lietas apstākļi iepriekš bija nopietnāki, bet pieteicējs tika pārcelts citā amatā. Šobrīd kriminālprocess pret pieteicēju izbeigts, bet pieņemtie lēmumi pieteicējam ir nelabvēlīgāki. Iepriekš nevainojamās reputācijas prasības pārkāpums netika konstatēts.

[2.3] Pārkāpts patvaļas aizlieguma princips un tiesiskās paļāvības princips.

Pieteicējam kā ierēdnim visi iepriekš pieņemtie Dienesta lēmumi pie tiem pašiem nemainīgajiem lietas apstākļiem deva būtisku tiesisko paļāvību, ka pieteicēja rīcība, lai gan kritiski vērtējama, tomēr nav tāda, kas ir vērtējama kā pietiekama, lai par to varētu atlaist no darba.

[2.4] Nav veikti lietderības apsvērumi, kas pierāda, ka pieteicējs nevarēja turpināt darbu pārceltajā amatā, kā arī nav izvērtēts samērīguma princips, jo sods ir nesamērīgs.

[2.5] Reputācijas izvērtējumā norādītais Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja administratīvais pārkāpuma process saistībā ar veikto pārbaudi attiecībā uz pieteicēju kā valsts amatpersonas atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normu prasībām un pēc tam izbeigtais administratīvā pārkāpuma process nevar kalpot kā būtisks papildu apstāklis visiem tiem apstākļiem, kas Dienestam jau šajā lietā bija sen zināmi.

[2.6] Pieteicēja ieskatā, visā notikumu hronoloģijā būtiski ir uzsvērt pieteicēja pēc paša iniciatīvas 2025.gada martā vēršanos Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā ar iesniegumiem un tālāko attīstības gaitu, kā rezultātā pret pieteicēju kriminālprocess izbeigts, bet Dienests un Ministrija to ignorējusi.

[2.7] Pieteicējs Dienestā regulāri saskārās ar mobingu, draudiem uzsākt kriminālprocesu pret pieteicēju, darbības izvērtēšanām, pārcelšanu citā amatā, dienesta pārbaudi, tomēr savus tiešos pienākumus pieteicējs turpināja veikt ar lielāko atdevi, profesionāli un godprātīgi, saņemot par to pozitīvu novērtējumu.

Lēmumā nav ņemts vērā darba stāžs Dienestā, darba rezultāti, saņemtās atzinības un apbalvojumi, tai skaitā pieteicēja aktivitātes ārpus darba laika.

[3] Ministrija rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus paskaidrojot turpmāk minēto.

[3.1] Ministrija izskatīja pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, iedziļinājās tā saturā, izvērtēja to kopsakarā ar Dienesta iesniegtajiem paskaidrojumiem un lietas materiāliem, kā arī pieņēma Lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.pantā noteikto.

[3.2] Ne ar Dienesta rīkojumu par pieteicēja pārcelšanu, ne iepriekš sniegto atzinumu pieteicējam nav piemērotas nekādas sankcijas, tādējādi nav pamatots apgalvojums par to, ka Dienests un Ministrija būtu pārkāpušas dubultās sodīšanas nepieļaujamības principu.

To, ka nekādus pieteicējam nelabvēlīgus lēmumus Dienests nebija pieņēmis līdz 2025.gada 24.jūlijam, apliecina arī pats pieteicējs pieteikumā.

[3.3] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka Lēmumā nav norādīts, uz kādiem konkrētiem lietas apstākļiem, kas Dienestam nebūtu bijuši zināmi jau iepriekš, kad attiecībā uz pieteicēja tika pieņemti labvēlīgi lēmumi jeb netika konstatēta nevainojamās reputācijas prasības pārkāpums, tas – pēc aptuveni sešiem gadiem un sešiem mēnešiem pēc visiem notikumiem – ir negatīvs, Ministrija paskaidro, ka Dienests līdz 2025.gada 17.jūnijam pieteicēja atbilstību nevainojamas reputācijas prasībai nebija vērtējis.

Rīkojums izdots, pamatojoties uz Rīgas tiesas apgabala prokuratūras 2025.gada 3.jūnija lēmumā par kriminālprocesa Nr.11815002020 izbeigšanu daļā norādīto, ka kriminālprocesā Nr.11815002020 ir pierādīta tāda /Persona A/ *rīcība, ko Dienests vērtē kā neatbilstošu un kas ir par pamatu tam, lai atzītu* /Persona A/ *neatbilstību prasībai par nevainojamu reputāciju. Minētais ir norādīts arī Lēmuma [8.4] punktā.*

[3.4] Lēmuma [8.4] punktā ir norādīti lietderības apsvērumi, savukārt [9] punktā ir norādīts, ka Ministrija, izskatot apstrīdēšanas iesniegumu kopsakarā ar Dienesta paskaidrojumu un lietā esošajiem materiāliem, atzīst, ka ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un Ministrija pievienojas tajā norādītajai motivācijai.

Pieteicējs zaudējis Dienesta uzticību un neatbilst nevainojamas reputācijas prasībai, savukārt sabiedrības interesēs ir, lai persona, kura neatbilst nevainojamas reputācijas prasībai, neturpinātu amata pienākumus Dienestā. Proti, konkrētajā situācijā ir ievērots samērīguma princips.

[4] Dienests rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst, norādot turpmāk minēto.

[4.1] Apstāklis, ka pieteicējs subjektīvi nepiekrīt argumentiem, nenorāda, ka Ministrija nav ņēmusi vērā un nav vērtējusi pieteicēja paustos argumentus kopsakarā ar lietas materiāliem.

[4.2] Dienests Atzinuma 2., 3.punktā jau skaidroja, ka dienesta pārbaude 2020.gadā uzsākta, pamatojoties uz Dienesta Iekšējās drošības pārvaldes 2020.gada 3.jūlija ziņojumā par pieteicēja atbilstību ieņemamajam amatam minēto, proti, laikā, kad pieteicējs kriminālprocesā vēl netika atzīts par aizdomās turēto un viņam netika celta apsūdzība par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Saņemot prokurora lēmumu par pieteicēja saukšanu pie kriminālatbildības par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, pieteicējs tika atstādināts, tostarp rīkojumā norādot, ka pieteicējs tiek atstādināts no amata pienākumu izpildes līdz turpmākajam lēmumam.

Savukārt, saņemot prokurora lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu daļā pret pieteicēju, viņš tika atjaunots amatā un, pamatojoties uz prokurora lēmumā ietverto informāciju, secīgi mainoties tiesiskiem apstākļiem, Dienests sāka izvērtēt pieteicēja atbilstību nevainojamās reputācijas prasībai.

[4.3] Attiecībā uz nevainojumu reputāciju gan Valsts kanceleja, gan Tieslietu ministrija sniegusi viedokli un vērsusi uzmanību uz likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” (*redakcijā, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas laikā, zaudējis spēku ar 2026.gada 1.janvāri*) 17.panta grozījumu anotācijā norādīto mērķi. Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 17.panta pirmās daļas piemērošanā ir jāņem vērā Dienesta iekšējie normatīvie akti, kuros paredzēta nevainojamas reputācijas izvērtēšanas kārtība un saturs, kā arī Dienesta rīcībā esošā informācija.

Atzinuma 3.punktā ir norādīts tiesiskais pamatojums un līdzās tiesību normām ir norādīti konstatētie lietas faktiskie apstākļi un secinājumi.

[4.4] Konkrētajā gadījumā ar pārcelšanu amatā persona neiegūst tiesisko paļāvību, ka tās atbilstība nevainojamas reputācijas prasībai vairs netiks vērtēta.

Arī Senāts tiesu praksē atzinis, ka reputācija ir jautājums, kas var tikt vērtēts ne tikai tad, kad amatpersona tiek iecelta amatā, bet arī visā amata izpildes laikā. Amatpersonas prettiesiska rīcība, kas grauj reputāciju, ir pamats atlaist to no amata.

[4.5] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka Dienesta rīcība ir pretrunā dubultās sodīšanas principam, jo par tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem jau iepriekš tika pieņemts lēmums par pieteicēja pārcelšanu un veikta dienesta pārbaude, Dienests skaidro, ka pārcelšana citā amatā nav saistāma ar sodīšanas funkciju. Turklāt ierēdņa amata maiņa pati par sevi nav ierēdņa tiesiskā statusa maiņa.

[4.6] Attiecībā uz lietderības apsvērumiem un samērīgumu, Dienests norāda, ka tika ņemti vērā amatpersonas amata aprakstā noteiktie pienākumi, amatpersonas attieksme pret normatīvo aktu ievērošanu, iestādes reputācija un publiskais tēls, ētiskā un morālā puse amatpersonas rīcībā, prokurora lēmumā un Iekšējās kontroles daļas sniegtā informācijā.

Lēmums ir samērīgs, jo visas sabiedrības interesēs ir izveidot tādu valsts pārvaldi, kurai var uzticēties sabiedrība kopumā un katrs indivīds atsevišķi. Būtisks priekšnoteikums sabiedrības uzticēšanās līmeņa paaugstināšanai ir novērst šaubas par amatpersonas rīcības tiesiskumu un lietderību. Tāpēc amatpersonām jāizvairās no jebkādas darbības, kas varētu tikt tulkota kā interešu konflikts, vai radīt šaubas par valsts amatpersonas godprātību pienākumu izpildē.

[4.7] Pieteicējs iepriekš nav norādījis uz mobingu, kas vērsts pret viņu.

Pieteicējs šo faktu piemin tikai šobrīd, apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas procesā. Dienests uzskata, tas ir viens no apstākļiem, kas mazina apgalvojumu ticamību.

[4.8] Dienestā netiek veikta kriminālprocesa materiālu izvērtēšana pēc būtības, bet gan pieteicēja nevainojamas reputācijas izvērtēšana, kas ir individualizēta procedūra.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz iepriekš pieteikumā norādītajiem argumentiem, papildus uzsverot, ka gadījumā, ja pastāvēja šaubas par viņa reputācijas risku, Dienests to varēja vērtēt ātrāk, negaidot, kad noslēgsies kriminālprocess, turklāt vairākkārt jau 2020.gada jūlijā, 2021.gada augustā, 2022.gada rudenī tika veiktas pārbaudes par pieteicēja reputāciju. Tāpēc kritiku neiztur Dienesta paskaidrotais, ka bija lūgums no tiesībsargājošām iestādēm neveikt nekādu izmeklēšanu, jo Dienests tik un tā šīs pārbaudes veica.

Ministrija pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Dienests pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto, papildus vēršot uzmanību uz to, ka, lai gan disciplinārlieta netika ierosināta, tomēr secināms, ka pieteicējs neveica amata pienākumus – pieteicējs neveica risku analīzi, saņemot piezīmju lapiņu ar konkrētiem kravu numuriem. Ir risks, ka pieteicējs turpmāk nespēs rīkoties atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Motīvu daļa

[6] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pamatoti atbrīvots no amata saistībā ar neatbilstību obligātajai prasībai par Dienesta ierēdņa nevainojamu reputāciju.

[7] Likuma ,,Par Valsts ieņēmumu dienestu" 17.pantā (*redakcijā, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas laikā, zaudējis spēku ar 2026.gada 1.janvāri*) ir noteikts, ka par ierēdni var būt persona, kura atbilst prasībai par nevainojamu reputāciju. Šobrīd identisku regulējumu paredz Valsts ieņēmumu dienesta likuma 6.panta pirmā daļa. No minētā panta satura izriet, ka šai prasībai ir obligāts raksturs.

Viens no nevainojamas reputācijas būtiskākajiem aspektiem ir sabiedrības cieņas un uzticības baudīšana. Viens no priekšnosacījumiem sabiedrības cieņas un uzticības iegūšanai ir amatpersonas rīcības atbilstība likuma, ētikas un morāles normām. Prasības par nevainojamu reputāciju mērķis ir veicināt sabiedrības uzticību konkrētajam indivīdam, attiecīgajam amatam, iestādei un valsts varai kopumā un novērst, lai amatā atrastos persona, kas diskreditē un rada kaitējumu institūcijas tēlam un prestižam.

Juridiskajā literatūrā ar jēdzienu „reputācija" saprot apkārtējo lokā (sociālas vienības),piemēram, kolēģu, radinieku, klientu u.tml., par personu izveidojušos viedokli (vērtējumu), kas izpaužas personas sasniegumu atzīšanā, autoritātē, personas darījuma īpašībās, kā, piemēram, kompetence, spējas, profesionalitāte, kas rezultējas darījumu jeb profesionālā reputācijā (BitānsA., Judins A. *95.panta komentārs. Grām.: Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof.* R.Baloža *zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 208.lpp.*).

Atbilstoši Senāta judikatūrai, ir atzīts, ka reputācija ir jautājums, kas var tikt vērtēts ne tikai tad, kad amatpersona tiek iecelta amatā, bet arī visā amata izpildes laikā, un amatpersonas prettiesiska rīcība grauj reputāciju, kas ir pamats atlaist to no amata *(Senāta 2017.gada 22.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-767/2017 (A420263915) 7.-11.punkts*).

Likuma ,,Par Valsts ieņēmumu dienestu" anotācijā norādīts, ka nevainojamas reputācijas kritēriji ir nosakāmi Dienesta iekšējā normatīvajā aktā. Tādējādi Dienestam ir piešķirtas pilnvaras veikt pārbaudi, vai tā ierēdnis

atbilst nevainojamas reputācijas prasībai, kā arī noteikt kritērijus un kārtību, kā tiek vērtēta ierēdņa atbilstība nevainojamas reputācijas prasībai dienestā.

Līdz ar to pieteicēja arguments, ka nevainojamas reputācijas pārbaude ierēdnim veicama tikai vienreiz, tas ir, pirms apstiprināšanas dienestā, ir kļūdains un nav tiesību normās balstīts.

Tāpat Senāts ir atzinis, ka jēdziena piepildīšanā ar saturu iestādei ir plaša novērtējuma brīvība. Tās kontrole tiesā ir ierobežota, proti, novērtējuma brīvības gadījumā tiesa tikai pārbauda, vai nav pieļauta acīmredzama kļūda vai būtiski procesuālie pārkāpumi (*Senāta 2013.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-53/2013 (A42680309) 8.punkts*).

Vienlaikus no tiesu prakses izriet, ka gadījumos, kad iestādei piešķirta rīcības brīvība, administratīvais akts nevar tikt balstīts uz abstraktiem pieņēmumiem vai vispārīgām frāzēm, bet ir nepieciešams konkrēts un individuāls apdraudējuma izvērtējums. Normas piemērošanas priekšnoteikumu formāla konstatēšana nav pietiekama.

[8] Iekšējo noteikumu Nr.23 6.punktā ir norādīti kritēriji, kas var būt par pamatu, lai atzītu ierēdņa amata neatbilstību prasībai par nevainojamu reputāciju. Secīgi ir jāvērtē, vai pieteicēja rīcība liecina par neatbilstību nevainojamās reputācijas priekšnoteikumiem.

Dienests ir atsaucies uz iekšējo noteikumu Nr.23 6.2.apakšpunktu, kas paredz, ka par rīcību, kas ļauj atzīt ierēdņa neatbilstību prasībai par nevainojamu reputāciju, var uzskatīt klaji neētisku (arī negodprātīgu un netikumisku) un labas pārvaldības principiem neatbilstošu rīcību, t.sk., tādu, kas nav savienojama ar Dienesta un valsts pārvaldes vērtībām (noteiktas Ministru kabineta 2018.gada 21.novembra ieteikumos Nr.1 „Valsts pārvaldes vērtības un ētikas pamatprincipi", Dienesta Ētikas kodeksā, Dienesta iekšējos noteikumos) pēdējo desmitgadu laikā.

Kā pieteicēja pārkāpums norādīts apstāklis, ka pieteicējs, būdams Muitas pārvaldes amatpersona, saņemot riska informāciju, nerīkojās saskaņā ar Dienesta 2018.gada 1.jūnija iekšējos noteikumos Nr.47 „Muitas risku informācijas aprites kārtība Muitas pārvaldē" (turpmāk – iekšējie noteikumi Nr.47) norādīto pienākumu izpildi, neveica risku analīzi, izvērtēšanu un nekavējoties neinformēja Dienesta Riska vadības daļu par iespējamiem riskiem, kā rezultātā Dienests tika diskreditēts un tika grauta Dienesta reputācija. Līdz ar to pieteicēja rīcība uzskatāma par neatbilstošu rīcību, kas nav savienojama ar labas pārvaldības un ētiskas attieksmes principiem, Dienesta vērtībām un sabiedrības kopīgām vērtībām.

[9] Vērtējot pieteicēja reputācijas riskus, no lietas materiāliem tiesa konstatē un secina turpmāko.

[9.1] Ar Rīgas tiesas apgabala prokuratūras 2025.gada 3.jūnija lēmumu kriminālprocess Nr.11815002020 izbeigts daļā pret /Persona A/ par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pierādījumu trūkuma dēļ, turpinot kriminālprocesu pārējā tā daļā.

Lēmumā norādīts, ka 2022.gada 26.septembrī /Persona A/ tika atzīts par aizdomās turēto par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. 2022.gada 10.oktobrī /Persona A/ celta apsūdzība par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Kriminālprocesa ietvaros /Persona A/ nebija piemēroti drošības līdzekļi.

Izmeklēšanas laikā tika noskaidrots, ka aptuveni 2018.gada decembrī, t. i., laikā pirms konteinera Nr.PONU4819907 ievešanas Rīgas brīvostā, Dienesta /Amats//Persona E/vērsās pie Dienesta Muitas pārvaldes amatpersonas/Persona A/ ar lūgumu paātrināt Rīgas brīvostā ienākošo banānu kravu pārbaudes, nododot /Persona A/ piezīmju lapiņu ar šādu saturu: „23.12.2018. Banāni! Tranzīts uz LT: Nr.PONU4819907, Nr.MNBU3901773 Imports: Nr.MNBU0520840, Nr.MNBU3450812, Nr.SUDU6036735, Nr.MNBU3249942". Piezīmju lapiņā tajā skaitā tika norādīts konteiners Nr.PONU4819907, kurā atradās 2 197,725 kg pulverveida vielas, kas satur 1 758,429 kg narkotiskās vielas kokaīna. Pēc minētās lapiņas saņemšanas /Persona A/to nodeva citai Dienesta Muitas pārvaldes amatpersonai/Persona F/, lai viņš kontrolētu pārbaužu ilgumu Rīgas brīvostā. Pierakstu lapiņas nodošanas brīdī klāt atradās Dienesta Muitas pārvaldes amatpersona/Persona G/, kurš zināja par lapiņas saturu un tās nodošanas mērķi.

[9.2] 2022.gada 10.oktobrī /Persona A/ celta apsūdzība par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, t.i., par to, ka /Persona A/, būdams valsts amatpersona, tīši neizdarīja darbības, kuras viņam jāizdara pēc uzliktā uzdevuma, ja ar to izraisītas sekas. Izmeklēšanas gaitā tika iegūtas ziņas par faktiem, ka pieteicējs, būdams dienesta Muitas pārvaldes amatpersona, saņemot riska informāciju – piezīmju lapiņu ar konteineru numuriem, saskaņā ar iekšējos noteikumos Nr.47 4. un 8.punktos norādīto pienākumu izpildi, neidentificēja to kā muitas risku, neveica risku analīzi un to izvērtēšanu, tādējādi neinformēja Dienesta muitas pārvaldes Risku vadības daļas Riska informācijas apstrādes nodaļu, kā rezultātā pieļāva konteineraNr.PONU48919907, kurā atradās 2197,725 kg pulverveida viela, kas satur 1758,429 kg narkotisko vielu kokaīnu, t. i., narkotisko vielu lielā apmērā, pārvietošanu pāri Latvijas Republikas robežai.

Izmeklēšanas gaitā tika noskaidrota kārtība, kādā Rīgas brīvostā ievestie konteineri tiek novirzīti uz padziļinātu muitas pārbaudi. Proti, konteineru monitorings tiek veikts manuāli, neizmantojot automatizētus tehniskos risinājumus. Organizējot riska mazinošos pasākumus, tiek ņemti vērā norādījumi – nepieļaut vairākkārtīgus un ilgstošus kontroles pasākumus vienas un tās pašas personas kravai iepriekšēju pārkāpumu nekonstatēšanas gadījumos. Tādējādi izriet, ja iepriekš komersants nav pieļāvis pārkāpumus, tad nav konstatējams pamats turpmāk veikt padziļinātu muitas kontroli šī komersanta ienākošajai kravai.

Konkrētajiem konteineriem, kas bija adresēti /Nosaukums A/, tika izvērtēts veicamās kontroles algoritms, t.i., nosūtītājs, saņēmējs, nosūtītājvalsts, prece, kā arī publiski pieejamā informācija. Konkrētajiem konteineriem tika izvērtēta nosūtītāja mājaslapas adrese, kurā viss atbilda norādītajai dokumentācijai. Tāpat tika ņemtas vērā iepriekšējo konteineru saņemšanas reizes, kad pārkāpumi netika konstatēti, un tika secināts, ka šie konteineri nebija jānovirza padziļinātai pārbaudei vai padziļinātai riska izpētei. Gadījumā, ja personai, kura veica riska informācijas analīzi, būtu bijusi zināma informācija par piezīmju lapiņu ar konteineru numuriem, riska analīzes rezultāts varētu mainīties, novirzot minētos konteinerus uz padziļinātu muitas pārbaudi.

Tādējādi secināts, ka pirmstiesas kriminālprocesā bija pamats uzskatīt, ka izmeklēšanā savāktie pierādījumi norāda uz /Persona A/ vainu Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, proti, ka /Persona A/, neziņojot par /Persona E/ nodoto piezīmju lapiņu, neidentificēja riska informāciju, kā rezultātā pa jūras ceļu ar kuģi Wybelsum Rīgas brīvostā ievestajam konteinerim Nr.PONU48919907, kurā atradās 2197,725 kg pulverveida viela, kas satur 1758,429 kg narkotisko vielu kokaīnu, netika veiktas normatīvajos aktos noteiktās procedūras. Pēc kā konteiners Nr.PONU48919907 ar narkotisko vielu lielā apmērā, izmantojot kravas transportlīdzekliMercedes Benz Actros, valsts reģistrācijas numurs /Numurs/ un puspiekabi ar valsts reģistrācijas numuru /Numurs/, no Rīgas brīvostas teritorijas tika izvests, tādējādi šķērsojot Latvijas Republikas valsts robežu.

Izmeklēšanas laikā, veicot procesuālās un izmeklēšanas darbības, tostarp, veicot liecinieku nopratināšanu, informācijas pieprasīšanu iestādēm un saņemto dokumentu, normatīvo aktu, amatu aprakstu analīzi, tika iegūti pierādījumi, kas apliecina faktus par to, ka /Persona A/ zināja par saņemto piezīmju lapiņu ar konteineru numuriem un viņiem uzlikto pienākumu – ziņot par riska informāciju. Tomēr netika iegūti neapšaubāmi fakti, pierādījumi tam, ka minētā persona šo piezīmju lapiņu spēja vai viņai vajadzēja spēt identificēt kā riska informāciju un attiecīgi rīkoties. Tāpat netika iegūti nešaubīgi pierādījumi, kas apstiprinātu, ka /Persona A/ būtu veicis jebkādas citas darbības vai pieļāvis bezdarbību, kas veicinātu normatīvajos aktos noteikto procedūru neveikšanu konteinera Nr.PONU48919907 pārbaudei. Arī veicot turpmāku izmeklēšanu šādi pierādījumi nav iegūstami.

Izvērtējot kriminālprocesa Nr.11815002020 materiālus kopumā un to savstarpējā sakarībā, secināts, ka pierādījumu trūkuma dēļ nav iespējams pierādīt /Persona A/ subjektīvo pusi Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas atzīstama par noziedzīga nodarījuma sastāva obligātu pazīmi.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa 392.panta otro daļu, 392.^{1}panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu nolemts izbeigt kriminālprocesu Nr.11815002020 daļā pret /Persona A/ par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pierādījumu trūkumu dēļ, turpinot kriminālprocesu pārējā daļā.

[9.3] Vērtējot minēto, konstatējams, ka prokurora lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu pret pieteicēju nepārprotami secināts, ka netika iegūti neapšaubāmi fakti un pierādījumi tam, ka pieteicējs no /Persona E/ saņemto piezīmju lapiņu spēja vai viņam vajadzēja spēt identificēt kā riska informāciju un attiecīgi rīkoties. Minētais nozīmē, ka kriminālprocess pret pieteicēju ir izbeigts uz reabilitējoša pamata, nesaskatot noziedzīga nodarījuma sastāvu pieteicēja rīcībā.

[9.4] No lietas materiāliem noskaidrots, ka konkrētās lapiņas nodošanas brīdī klāt piedalījies arī Dienesta /Amats//Persona H/, ko piesaistīja Dienesta /Amats/ /Persona G/. Tātad no lietas materiāliem konstatējams, ka strīdus lapiņas nodošanas laikā un ar to saistītajā sarunā piedalījies Dienesta /Amats//Persona H/, kurš ir tieši saistīts ar risku novērtējumu analīzi, tomēr no lietas materiāliem neizriet, ka /Persona H/ būtu sagatavojis riska novērtējuma veidlapu pēc sarunas ar pieteicēju, /Persona F/ un /Persona G/. Arī pārējās Dienesta Muitas amatpersonas riskus nav konstatējušas un risku novērtēšanas veidlapu nav aizpildījušas, tiesai nav iesniegti pierādījumi par pretējo. Tātad neviena no četrām sarunā iesaistītajām personām lapiņu ar konteineru numuriem neuzskatīja par pamatu riskam.

Kā to iepriekš konsekventi rakstveida paskaidrojumos Dienestam norādījis pieteicējs un arī citas iepriekš minētās Dienesta Muitas amatpersonas, šajā situācijā neviens nav saskatījis riskus, tā ir bijusi ikdienas prakse pārrunāt situācijas, risināt jautājumus, fiksēt informāciju uz lapiņām, jo konteineru numuri un pārvadātāji nav iegaumējami.

[9.5] No lietas dalībnieku paskaidrojumiem tiesa secina, ka Dienests, vērtējot pieteicēja reputāciju, ir balstījies uz Rīgas tiesas apgabala prokuratūras 2025.gada 3.jūnija lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu daļā, pat nevērtējot izmeklēšanas materiālus. Disciplinārlieta par pieteicēja neatbilstošu amata pienākumu pildīšanu nav tikusi ierosināta, riski, kas saistīti ar pieteicēja nevainojamu reputāciju, iepriekš netika vērtēti.

Vienlaicīgi jau iepriekš spriedumā tiesa konstatēja, ka minētajā saskatāmas pretrunas.

[9.6] Dienests gan Atzinumā, gan sniegtajos paskaidrojumos ir norādījis, ka konteineru numuru saraksta izveidošana un tā aprite, vēršot pastiprinātu uzmanību uz vienu komersantu, jau liecina par būtisku atkāpi no iekšējo noteikumu Nr.47 4. un 8.punktā noteikto pienākumu izpildes. Proti, pieteicējs saņēma piezīmju lapiņu ar konkrētiem konteineru numuriem no lidostas muitas pārvaldes darbinieka, nevis no Brīvostas Muitas pārvaldes, šī persona bija vērsusies pie pieteicēja vairākkārt par vienu un to pašu komersantu, un nodeva šo lapiņu/Persona F/, bet attiecīgos apstākļus neidentificēja kā riska informāciju, neveicot turpmākas darbības atbilstoši iekšējiem noteikumiem Nr.47, tas ir, neaizpildīja risku novērtējumu elektronisko veidlapu.

Atbilstoši iekšējo noteikumu Nr.47 4.punktam Dienesta muitas amatpersona nodrošina, organizē un veic muitas risku informācijas apriti, lai identificētu muitas riskus, veiktu risku analīzi un to izvērtēšanu, noteiktu un īstenotu nepieciešamos riskus mazinošos pasākumus, nodrošinātu riskus mazinošo pasākumu pārraudzību un pārskatīšanu. Kā arī saskaņā ar iekšējo noteikumu Nr.47 8.punktu Dienesta muitas amatpersona, konstatējot muitas risku, aizpilda elektronisko riska veidlapu Centrālās muitas informācijas sistēmā (CMIS) Muitas risku profilaktisko pasākumu un risku lietvedības funkcionalitātē.

Kā jau iepriekš spriedumā konstatēts, pieteicējs šo jautājumu izrunāja, piedaloties /Persona H/(tai laikā Dienesta /Amats/) un/Persona G/(tai laikā Dienesta /Amats/), gan par komersanta kravām, dīkstāvi, termiņiem, dienesta suņiem, par ko lietā nav strīda. No lietā esošajiem paskaidrojumiem konstatējams, ka neviena no Dienesta Muitas amatpersonām gadījumu neuztvēra kā riskantu, tieši pretēji, visi norādījuši, ka tas bija ikdienišķi. Turklāt/Persona G/ sarunā iesaistīja arī /Persona H/, kurš bija Dienesta /Amats/, kurš arī nekonstatēja riskus.

[9.7] No lietas materiāliem konstatējams, ka 2018.gada nogalē /Nosaukums A/atsūtīja Muitas pārvaldei vēstuli, lūdzot paātrināt banānu kravu, kas ir sasalstošas, muitas pārbaudes. Vēstule ievietota dokumentu vadības sistēmā (DVS) un izsūtīta daudzām iesaistītajām struktūrvienībām, tostarp Dienesta Muitas pārvaldes Riska vadības daļai. Atbildes vēstule tapusi ilgākā laika posmā, projekta apspriešanā iesaistot vairākas struktūrvienības.

Pieteicējs tiesas sēdē paskaidroja, ka saistībā ar /Nosaukums A/kravām bija radušās problēmas un tika konstatēta Muitas pārvaldes amatpersonu dīkstāve posmā, kad notiek darbinieku maiņa (vieni gatavojas maiņu nodot, otri – pieņemt), kā rezultātā secināts, ka process varēja noritēt ātrāk. Tieši par minēto pieteicējs arī runājis ar/Persona G/, /Persona F/ un /Persona H/, kas procesam ar kravām, kas bojājas, jānotiek ātri. Lietas materiālos nav pierādījumu, ka liecinātu, ka pieteicējs aicinājis konkrētā komersanta kravas konteinerus nepārbaudīt, izlaist pa zaļo koridoru vai veikt kādas citas darbības. Lietā nav pierādījumu par to, ka pieteicējs saistībā ar konkrētā komersanta kravām kādam būtu devis kādus norādījumus. Tā kā sarunas notika atklāti visos vadības līmeņos, pieteicējam nebija pamata konstatēt riskus.

Kā to tiesas sēdē paskaidroja pieteicējs, pret minēto atbildētājas pusē pieaicināto iestāžu pārstāvji neiebilda, viņš nevarēja pieņemt lēmumus par kravu fizisko pārbaudi, kā arī ietekmēt kravu fiziskās kontroles veikšanas veidus. Turklāt /Persona E/ pieteicējs uzklausīja, jo pieteicēja amata pienākumos ietilpa arī iekšējo normatīvo aktu

izstrāde, savukārt pārrunās ar darbiniekiem, bija iespējams konstatēt, kura norma, kārtība būtu jāgroza, jo praksē nedarbojas, kā bija plānots. Papildus pieteicējs paskaidroja, ka ilgajā darba pieredzē ir bijuši gadījumi, ka riska veidlapa tiek aizpildīta, kad šādus riskus pieteicējs ir saskatījis.

/Persona A/ paskaidroja, ka /Persona F/ nodevis lapiņu ar /Nosaukums A/ konteineru numuriem /Persona G/klātbūtnē, muitniekiem datori bija nolīmēti ar lapiņām un atgādinājumiem, ko izmantoja ikdienas darbā, jo konteineru numurus neviens nevar atcerēties un iegaumēt, kravu var identificēt tikai pēc numuriem. Saruna notikusi Muitas pārvaldes amatpersonām apspriežot aktuālo situāciju, lai atbilstoši izdarītu darbu. Pieteicējs nemācēja paskaidrot, vai/Persona F/ varēja pieņemt lēmumus, kas saistīti ar kravu fiziskās kontroles nodrošināšanu, vai /Persona F/ šādus lēmumus varēja ietekmēt.

[9.8] Lietā atrodas Dienesta Iekšējās kontroles daļas Risku analīzes nodaļas 2025.gada 12.jūnija ziņojums Nr.VID.3/4.2/354 „Par personas pārbaudi, /Persona A/", kurā norādīts, ka saskaņā ar Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmas datiem 2023.gada 29.decembrī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs pieņēmis lēmumu Nr.01600000075023-2 „Par administratīvā pārkāpuma procesa izbeigšanu", ar kuru nolemts izbeigt administratīvā pārkāpuma procesu pret /Persona A/, izsakot aizrādījumu par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta sestās daļas 2.punkta pārkāpumu, bez rakstveida amata savienošanas atļaujas savienojot Dienesta amatu ar /Nosaukums B/ piešķirto pilnvarojumu veikt atbildīgās personas pienākumus komunikācijai ar /Nosaukums C/.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2023.gada 20.decembra vēstulē Nr.1/5701 Dienestu informēja, ka, kopsakarā izvērtējot likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteikto ar Dienesta un /Nosaukums B/ sniegto informāciju, tika secināts, ka līguma ietvaros /Persona A/ /Nosaukums B/ piešķirtais pilnvarojums (komunikācijai ar /Nosaukums C/ veikt atbildīgās personas pienākumus) uzskatāms par citu amatu, kura savienošanai ar Dienesta amatu, bija nepieciešams saņemt amata savienošanas atļauju. Līdz ar ko tika konstatēts, ka /Persona A/, no 2023.gada 1.oktobra savienojot Dienesta nodaļas vadītāja amatu ar /Nosaukums B/ piešķirto pilnvarojumu, nav ievērojis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta sestās daļas 2.punktā noteikto valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu. Ņemot vērā minēto, amatpersona 2023.gada 1.decembrī pieņēma lēmumu Nr.01600000075023-1 „Par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu", ar kuru /Persona A/ tika atzīts par pie administratīvās atbildības saucamo personu.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2024.gada 2.janvāra vēstulē Nr.1/3 informēja Dienestu, ka, izvērtējot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja rīcībā esošo informāciju par /Persona A/ izdarīto likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta sestās daļas 2.punkta pārkāpumu – bez rakstveida amata savienošanas atļaujas savienojot Dienesta valsts amatpersonas amatu ar /Nosaukums B/ piešķirto pilnvarojumu veikt atbildīgās personas pienākumus komunikācijai ar /Nosaukums C/, pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 11.panta pirmo daļu un 151.panta 2.punktu, 2023.gada 29.decembrī tika pieņemts lēmums Nr.01600000075023-2 „Par administratīvā pārkāpuma procesa izbeigšanu", ar kuru /Persona A/ izdarītais administratīvais pārkāpums tika atzīts par maznozīmīgu un /Persona A/ izteikts aizrādījums.

Tiesas sēdē noskaidrots, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs atstādināšanas laikā no pienākumu veikšanas Dienestā bija lūdzis Dienestu saskaņot amata savienošanas atļauju ar pienākumu veikšanu ar /Nosaukums B/, tomēr laika gaitā uz pieteicēja vārda tika noformēta papildu vienošanās, kas nebija saskaņota ar Dienestu.

No lietas materiāliem konstatējams, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs pieteicēja pārkāpumu atzinis par maznozīmīgu, tomēr Dienests un līdz ar to arī Ministrija Lēmumā šo apstākli kvalificējusi kā ļoti būtisku un Dienesta reputāciju graujošu.

[9.9] Pieteicējs uzskata, ka ar Dienesta 2025.gada 17.jūnija rīkojumu Nr.A006-3.1/4.3/13 viņa atbilstības izvērtēšana obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju tiek veikta jau trešo reizi attiecībā par rīcību, veiktajām darbībām, kas izriet no vieniem un tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem. Attiecīgi /Persona A/vērsis Dienesta, Ministrijas un tiesas uzmanību, ka paskaidrojumus par savu rīcību par minētajiem apstākļiem ir sniedzis iepriekš (2019.gada 30.janvāra rakstisks paskaidrojums Dienesta Muitas pārvaldes vadībai un ar Dienesta 2020.gada 6.augusta rīkojumu Nr.9.5-9.1/1373 izveidotajai dienesta pārbaudes komisijai).

No lietas materiāliem konstatējams, ka ar Dienesta 2020.gada 6.augusta rīkojumu Nr.9.5-9.1/1373 ,,Par dienesta pārbaudes veikšanu un dienesta pārbaudes komisijas izveidošanu" izveidotās dienesta pārbaudes komisija uzsāka dienesta pārbaudi pamatojoties uz Dienesta Iekšējās drošības pārvaldes 2020.gada 3.jūlija ziņojumā Nr.1.6.4-31/598 ,,Par /Persona A/ atbilstību ieņemamajam amatam" minēto. Proti, laikā, kad pieteicējs

krimināprocesā vēl netika atzīts par aizdomās turēto un netika celta apsūdzība par Krimināllikuma 319.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Savukārt pēc krimināprocesa izbeigšanas pieteicēja atbilstības izvērtēšana obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju uzsākta, pamatojoties uz prokurora lēmumā par krimināprocesa izbeigšanu paustajām ziņām.

Vienlaicīgi tiesai tika iesniegti tādi pierādījumi kā Dienesta Muitas pārvaldes 2020.gada 14.maija atbilde Nr.VID.4.2/MP/1502 Dienesta Personālvadības pārvaldei, kurā norādīts, ka nepieciešams pārtraukt jebkādas uzsāktās darbības, jo tas varētu traucēt Valsts policijai sekmīga krimināprocesa izmeklēšanai, t.sk. vainīgo personu identificēšanai un aizturēšanai. Tāpat tiesai iesniegta Dienesta Iekšējās drošības pārvaldes 2020.gada 1.jūnija vēstule Nr.16.4-27/475 Personālvadības pārvaldei, kurā norādīts, ka izmeklēšanas interesēs ir neveikt pārbaudes, lai neapdraudētu izmeklēšanas plānu.

Vērtējot minēto, tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka Dienests, neskatoties uz iepriekš norādīto, 2020.gada 6.augustā izdeva rīkojumu Nr.9.5-9.1/1373 ,,Par dienesta pārbaudes veikšanu un dienesta pārbaudes komisijas izveidošanu", pamatojoties uz Dienesta Iekšējās drošības pārvaldes, kurai pieteicējs sniedzis rakstveida paskaidrojumus, 2020.gada 3.jūlija ziņojumā ,,Par /Persona A/ atbilstību ieņemamajam amatam" minēto. Tātad Dienests pats Atzinumā, kas ir sākotnējā lēmuma neatņemama sastāvdaļa un uz ko Lēmumā atsaucas arī Ministrija, tieši atzinis, ka pret pieteicēju veikta vairāk kā viena pārbaude, tostarp par iekšējo normatīvo aktu, tostarp, Dienesta izstrādāto ētikas normu iespējamiem pārkāpumiem, kā arī vērtēti pieteicēja nevainojamās reputācijas riski, kas izriet no Dienesta pārbaudes komisijas 2021.gada 26.jūlija atzinumā Nr.A006-3.6/433 norādītā.

Ņemot vērā konstatēto, tiesa saskata būtiskas pretrunas Dienesta paskaidrojumos, ka pieteicēja rīcība par vienu un to pašu notikumu nav vairākkārt vērtēta. Tiesa secina, ka pieteicēja rīcība ir vērtēta, neskatoties uz Dienesta Muitas pārvaldes un Iekšējas drošības komisijas dotajām norādēm, turklāt vēl pirms pieteicējam krimināprocesā tika noteikts kāds statuss.

[9.10] Lietā nav strīda par to, ka pret pieteicēju nav uzsākts disciplinārprocess.

No lietas materiāliem arī izriet, ka ne pēc narkotiku atklāšanas kravas konteinerā 2019.gada sākumā, ne pēc krimināprocesa uzsākšanas Dienests nebija konstatējis, ka pieteicējs nav pildījis savus amata pienākumus, nebija konstatējis reputācijas riskus un nebija saskatījis pamatu disciplinārlietas ierosināšanai, bija konstatēts noilgums disciplinārprocesa uzsākšanai. Arī prokuratūra, izmeklējot lietas apstākļus, vairāku gadu laikā pēc apsūdzības uzrādīšanas nav konstatējusi pieteicēja nolaidību vai bezdarbību.

[9.11] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja rīcībā bija zināms fakts, ka uz /Nosaukums A/ banānu kravu sūtījumiem ir izstrādāti un izveidoti sarkanie riska profili. Sekojoši tam, saņemot informāciju no /Persona H/(tai laikā Dienesta /Amats/) un no/Persona G/(tai laikā Dienesta Muitas pārvaldes Rīgas /Amats/) par dienesta suņu nenodrošināšanu iepriekšējos kontroles pasākumos identiskām banānu kravām, pieteicējs nekavējoties sazinājās ar padoto/Persona I/un, pārmetot dienesta suņu nenodrošināšanu Muitas kontroles pārvaldei, lūdza pārliecināties un nodrošināt atbilstošu kinologu dežūrgrafiku svētku, starpsvētku laikā, minot par iespējamu kinologa darba izsaukumu uz Dienesta /Pārvalde/.

[9.12] Pieteicējs tiesas sēdē skaidroja, ka jau 2019.gada sākumā, kad banānu kravā atklātas narkotiskās vielas, pieteicējs par šo kravu noformēšanu sniedzis paskaidrojumus Dienestam rakstveidā 2019.gada 30.janvārī, kā arī mutvārdos, kur piedalījās gan Dienesta Muitas pārvaldes vadība, gan Riska vadības daļa, gan Iekšējās drošības birojs. Pēc kāda laika pieteicējs rotēts uz citu amatu. Pieteicējs piekritis rotācijai, kaut arī amats – Dienesta /Amats/ – bijis zemāks, bet atalgojums augstāks.

[9.13] Tāpat pieteicējs akcentēja to, ka amata rotācijai piekritis arī pret viņu vērtā mobinga dēļ, tomēr tiesas sēdē atzina, ka nav vērsies pie darba devēja, tostarp, ar trauksmes cēlēja ziņojumu un nav ziņojis par pret pieteicēju, iespējams, vērsto mobingu, tāpēc tiesa šo apstākli nevar vērtēt dēļ neesošiem pierādījumiem, turklāt jautājumu par iespējamo mobingu pieteicējs aktualizējis tikai pieteikuma stadijā tiesā.

Papildus pieteicējs norādīja, ka laika periodā no 2019.gada līdz pat atstādināšanai no amata 2022.gada oktobrī vienmēr ticis pozitīvi novērtēts ikgadējā novērtēšanā. Tiesa konstatē, ka lietā nav iesniegti rakstveida pierādījumi par šiem faktiem, taču vienlaikus Dienesta pārstāvji to nav apšaubījuši.

Tāpat pieteicējs ir atsaucies arī uz ilggadējo darba stāžu, karjeras izaugsmi un apbalvojumiem, ko Dienests un Ministrija nav ņēmuši vērā, vērtējot pieteicēja reputācijas riskus.

Atsaucoties uz minēto, tiesa skaidro, ka piešķirtajiem apbalvojumiem nav nozīmes brīdī, kad amatpersona ir pieļāvusi būtisku pārkāpumu savā rīcībā, kas nav savienojams ar civildienesta pienākumu veikšanu, īpaši, ja tas diskreditē arī iestādes reputāciju. Tāpēc konkrētais kritērijs ir vērtējams.

[10] Tiesa, izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus to kopsakarā, līdzīgi kā Rīgas tiesas apgabala prokuratūras 2025.gada 3.jūnija lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu daļā pret pieteicēju, secina, ka pieteicējs zināja par saņemto piezīmju lapiņu ar konteineru numuriem, ka bija to saņēmis no cita kolēģa – /Persona E/ un nodeva tālāk /Persona F/. Tāpat tiesai nav šaubu, ka pieteicējam bija zināma kārtība par vispārējo pienākumu ziņot par riska informāciju, ja tāda nonāktu pieteicēja rīcībā.

Tiesa atzīst par pamatotu Dienesta argumentu tiktāl, ka kriminālprocesa izbeigšana daļā pret pieteicēju var tikt interpretēta kā apstāklis, kas mazinājis risku, bet tas neizslēdz reputācijas izvērtējumu.

Nav strīda, ka saskaņā ar valsts pārvaldes vērtības un ētikas pamatprincipiem valsts amatpersonām ir jārīkojas tā, lai veicinātu vienotu izpratni par valsts pārvaldes vērtībām, vairojot sabiedrības uzticēšanos. Nevainojamas reputācijas prasības proporcionāli ir augstākas, jo augstāku amatu amatpersona ieņem, jo lielāka ir tās atbildība un ietekme uz sabiedrības uzticību valsts iestādei.

Tomēr, vērtējot lietas materiālus, normatīvos aktus un pieteicēja amata aprakstu, tiesa atzīst, ka nav pamata uzskatīt, ka pieteicējam konkrēto piezīmju lapiņu vajadzēja identificēt kā riska informāciju un attiecīgi rīkoties, aizpildot elektronisko riska novērtējuma veidlapu. Nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs neveica risku analīzi, izvērtēšanu, tādējādi diskreditējot Dienestu un graujot Dienesta reputāciju, īpaši pie apstākļa, ka sarunā par konkrēto komersantu /Nosaukums A/ un tā kravām tika pieaicināts un piedalījās arī /Persona H/(tai laikā Dienesta /Amats/) un/Persona G/(tai laikā Dienesta /Amats/). Turklāt arī minētās amatpersonas konkrētajā situācijā nekonstatēja riskus, lai būtu pamats aizpildīt elektronisko risku novērtēšanas veidlapu un iniciētu pārbaudi. Tāpat lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka pieteicējs būtu veicis jebkādas citas darbības vai pieļāvis bezdarbību, kas veicinātu normatīvajos aktos noteikto procedūru neveikšanu saistībā ar/Nosaukums A/kravas konteineru pārbaudi. Tieši pretēji, pieteicējs ir aicinājis veikt visas nepieciešamās pārbaudes, risinājis jautājumu par kinologu piesaisti, kā arī vērsis uzmanību uz to, ka ir bijušas konkrētā komersanta sūdzības par Dienesta Muitas pārvaldesdarbu, konstatētas iespējamas nepilnības konkrētā komersanta iepriekšējā kravu muitošanas procesā, tāpēc aicinājis kolēģus procesu veiktu bez liekas vilcināšanās. Līdz ar to secināms, ka, lai arī narkotisko vielu atklāšana Dienesta Muitas pārvaldes pārbaudītajās kravās ir grāvusi Dienesta reputāciju, tam nav saskatāma tieša cēloņsakarība ar pieteicēja rīcību.

Vienlaicīgi tiesa nevar piekrist Dienesta secinājumam, ka kriminālprocesa uzsākšana pret pieteicēju un izmeklēšanas darbību veikšana kriminālprocesā pati par sevi liecina par iespējamiem pieteicēja reputācijas trūkumiem, īpaši apstākļi, ka pirmstiesas kriminālprocesā bija pamats uzskatīt, ka izmeklēšanā savāktie pierādījumi norāda uz /Persona A/ vainu, kas ir nozīmīgi, izvērtējot amatpersonas piemērotību amatam, un, kas var ietekmēt uzticības līmeni amatpersonai. Pie konkrētā dienesta secinājuma jebkurš ierēdnis un/vai persona, kurš jebkad ir bijis iesaistīts kriminālprocesā, kaut arī personas vaina nav pierādīta un kriminālprocess izbeigts uz reabilitējoša pamata, saglabā būtiskus šķēršļus dienesta attiecību uzsākšanai/turpināšanai, jo personai ir būtiski reputācijas riski. Turklāt joprojām nav saprotams, kāpēc pieteicēja reputācijas riski tika vairākkārt analizēti, bet nesekoja nekāda rīcība no Dienesta puses no 2019.gada janvāra līdz kriminālprocesa izbeigšanai pret pieteicēju 2025.gadā.

Pamatojoties uz iepriekš konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka nav konstatējama pieteicēja neētiska vai prettiesiska rīcība, pildot amata pienākumus.

[11] No Lēmuma un Dienesta Atzinuma 3.8.apakšpunta ir konstatējams, ka papildus būtisks risks pieteicēja reputācijai ir Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja konstatētais apstāklis, ka 2024.gada 2.janvārī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs informēja Dienestu, ka, izvērtējot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja rīcībā esošo informāciju par pieteicēja izdarīto likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta sestās daļas 2.punkta pārkāpumu – bez rakstveida amata savienošanas atļaujas savienojot Dienesta valsts amatpersonas amatu ar /Nosaukums B/ piešķirto pilnvarojumu veikt atbildīgās personas pienākumus komunikācijai ar /Nosaukums C/. Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 11.panta pirmo daļu un 151.panta 2.punktu, 2023.gada 29.decembrī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs pieņēma lēmumu Nr.01600000075023-2 ,,Par administratīvā pārkāpuma procesa

izbeigšanu", ar kuru pieteicēja izdarītais administratīvais pārkāpums tika atzīts par maznozīmīgu un /Persona A/ izteikts aizrādījums.

Dienests Atzinumā un Ministrija Lēmumā papildus akcentē, ka pieteicējs nav ievērojis amatpersonai noteiktos ierobežojumus, kas norāda uz rīcību, kas var būt pamats, lai atzītu ierēdņa neatbilstību prasībai par nevainojamu reputāciju, proti interešu konflikta riski, kas liecina par pretendenta ietekmējamības riskiem, atbilstoši iekšējo noteikumu Nr.23 6.4.1.apakšpunktam pārkāpti amatpersonai noteiktie ierobežojumi vai aizliegumi, bez rakstveida amata savienošanas atļaujas savienojot Dienesta valsts amatpersonas amatu ar /Nosaukums B/ piešķirto pilnvarojumu veikt atbildīgās personas pienākumus komunikācijai ar /Nosaukums C/, tas rada pamatotas šaubas par viņa godprātību.

Vērtējot minēto, tiesa norāda, ka attiecībā pret valsts amatpersonu tiek izvirzītas stingrākās prasības ētikā, kas izriet no tādiem principiem kā atklātība, atbildīgums, pārskatāmība, objektivitāte.

Vienlaicīgi jāņem vērā apstāklis, ka pieteicējs ar Dienesta lēmumu bija atstādināts no amata pienākumu veikšanas (pieteicējam kriminālprocesa ietvaros nebija piemērots drošības līdzeklis liegums ieņemt konkrētu amatu), turklāt kopš 2022.gada pieteicējam bija ļauts savienot amatu privātajā sektorā, kur pieteicējs gūst ienākumus.

Uzklausot tiesas sēdē pieteicēja paskaidrojumus, kā arī vērtējot tos kopsakarā ar lietas materiāliem, nav šaubu, ka pieteicējs neievēroja amata savienošanas noteikumus, ko Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs arī izvērtēja, atzina par maznozīmīgu pārkāpumu, izbeidzot administratīvā pārkāpuma lietvedību.

Tādējādi tiesa atzīst, ka minētā informācija nav pietiekama, lai konstatētu tādus apstākļus, kas paši par sevi būtu pamats apšaubīt pieteicēja reputāciju kā nesavienojamu ar darbu Dienestā.

[12] Reputācija ir priekšstats, kādu persona par sevi rada. Tas nozīmē, ka nevainojamas reputācijas gadījumā par personību nav šaubu gan no tiesiskā, gan (kas ir ļoti būtiski) ētiskā viedokļa (*Senāta 2019.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-557/2019 (A420274216) 11.punkts*). Pieteicēja gadījumā iestādes par klaji neētisku rīcību atzinušas risku analīzes neveikšanu un Dienesta Riska vadības daļas neinformēšanu par iespējamiem riskiem, kas kopvērtējumā diskreditēja dienestu un grāva tā reputāciju.

Konstatējot iespējamus amatpersonas pārkāpumus dienesta pienākumu veikšanā, tostarp dienesta pienākumu nepildīšanu, saskaņā ar Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likumu tiek veikta vispusīga lietas apstākļu izmeklēšana disciplinārlietā. Tomēr attiecībā uz pieteicēju disciplinārlieta netika ierosināta, ne atklājot aizliegtās vielas kravas konteinerā 2019.gada sākumā, ne arī 2022.gadā, kad pieteicējam tika uzrādīta apsūdzība. Šobrīd Dienests un Ministrija, vērtējot pieteicēja rīcību, likusi uzsvaru uz atsevišķām frāzēm, kas ir minētas prokurora lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu un attiecināmas uz pieteicējam celto apsūdzību, kas vēlāk tika atcelta. Lai gan no vienas puses katru amata pienākumu nepienācīgu pildīšanu var uzskatīt par neētisku, tomēr, lai ar prasību par nevainojamu reputāciju pamatotu atbrīvošanu no amata, iestādei ir jāpierāda konkrēti fakti un rīcība. Tiesas ieskatā Dienesta pārstāves norādītā ,,šaubu ēna" nav pietiekams apstāklis, lai noteiktu personai tik būtiskas sekas kā atbrīvošanu no amata.

Lai gan likumā ietvertajai nevainojamas reputācijas prasībai ir patstāvīgs raksturs un amatpersonai ir jāievēro augsti uzvedības standarti gan profesionālajā, gan privātajā dzīvē, tiesa konstatē, ka šajā gadījumā iestādes ir pieļāvušas novērtējuma brīvības kļūdas nevainojamas reputācijas jēdziena piepildīšanā ar saturu.

[13] Dienests uzskata, ka pieteicēja iesaiste kriminālprocesā pati par sevi liecina par iespējamiem reputācijas trūkumiem (pirmstiesas kriminālprocesā bija pamats uzskatīt, ka izmeklēšanā savāktie pierādījumi norāda uz pieteicēja vainu), kas ir nozīmīgi, izvērtējot ierēdņa piemērotību amatam, un kas var ietekmēt uzticības līmeni ierēdnim.

Tiesa atzīst, ka var būt gadījumi, kad personas nodarījums vai uzvedība ir bijusi tāda, ka jau kriminālprocesa uzsākšana un tā rezonanse sabiedrībā būtiski grauj uzticēšanos valsts pārvaldei, ka šīs personas atbrīvošana no amata, nesagaidot kriminālprocesa iznākumu, ir samērīga.

Tomēr vienlaikus jāņem vērā, ka viena no konstitucionālajām garantijām ir nevainīguma prezumpcija, proti, Latvijas Republikas Satversmes 92.pants noteic, ka ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu. Šajā gadījumā kriminālprocess pret pieteicēju izbeigts uz reabilitējoša pamata, kas izslēdz pieteicēja vainu.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa norādījusi, ka nevainīguma prezumpcija uzliek pienākumu tiesai un iestādei paralēlos vai turpmākos procesos, piemēram, disciplinārlietās palikt savas kompetences robežās un atturēties no komentāriem par personas vainu noziedzīgā nodarījumā, ja krimināllietā šāda vaina nav konstatēta. Līdz ar to nav pieļaujams lēmumā disciplinārlietā ietvert apgalvojumu par personas vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, ja vēl nav stājies spēkā galīgais nolēmums krimināllietā, ar kuru ir konstatēta personas vaina (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2017.gada 28.marta spriedums lietā „*Kemal Coşkun *v. Turkey”, iesnieguma Nr.45028/07, 52.punkts*). Turklāt pat tad, ja tiesas nolēmumā vai amatpersonas paziņojumā nav formāli konstatēta personas vaina noziedzīgā nodarījumā, pietiek ar to, ka kaut kas nolēmuma pamatojumā vai amatpersonas paziņojumā liek domāt, ka tiesa vai amatpersona uzskata personu par vainīgu noziedzīgā nodarījumā (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2011.gada 27.septembra spriedums lietā „Hrdalo v. Croatia”, iesnieguma Nr.23272/07, 50.punkts*).

No minētā tiesa secina, ka kriminālprocesā pieņemtajiem lēmumiem ir būtiska nozīme, vērtējot personas rīcību un iespējamos amata pārkāpumus. Vienlaicīgi iestāde nevar ņemt par pamatu kriminālprocesa virzītāja sākotnējos secinājumus, personai uzrādot apsūdzību, ja ir zināms, ka vēlāk kriminālprocess ir izbeigts, nekonstatējot pieteicēja vainu. Tā kā šajā gadījumā atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes ir uzsvērušas, ka Lēmuma pieņemšanā pamatojušās tikai uz procesa virzītāja lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, nevis uz pieteicējam sākotnēji uzrādīto apsūdzību, tiesa secina, ka iestādes nav ņēmušas vērā lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu secināto, ka pieteicējam nebija pamata konkrēto piezīmju lapiņu identificēt kā riska informāciju un attiecīgi rīkoties.

[14] Ņemot vērā šajā spriedumā analizētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, tiesa secina, ka lietā nav konstatēta pieteicēja prettiesiska rīcība, nekonstatējot riska informāciju, sākotnēji pildot Dienesta /Amats/ pienākumus, pēc tam Dienesta /Amats/ pienākumus, ko Dienests bija norādījis kā galveno pazīmi pieteicēja neētiskai rīcībai. Ārpus šī aspekta atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes nav norādījušas un pamatojušas tādus apstākļus, kas liecinātu par pieteicēja nevainojamas reputācijas trūkumu, kas turklāt nebūtu savienojami ar amata pildīšanu Dienestā.

Lai gan Dienestam ir plaša rīcības un novērtējuma brīvība, piepildot ar saturu nevainojamas reputācijas jēdzienu, tomēr šī rīcības brīvība nedrīkst tik izmantota subjektīvi un nenorādot pienācīgu objektīvu pamatojumu.

Līdz ar to tiesa secina, ka Dienests un Ministrija, izmantojot rīcības brīvību, ir pieļāvušas kļūdas, kas novedušas pie prettiesiska lēmuma. Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa pārsūdzēto Lēmumu atzīst par nepamatotu un atceļamu.

[15] Tālāk tiesa vērtē pieteicēja argumentus jautājumā par atlīdzinājumu saistībā ar prettiesisku atbrīvošanu no dienesta.

Pieteicējs lūdz atlīdzināt nesaņemto darba samaksu no brīža, kad pieteicējs atbrīvots no dienesta (/Datums/), līdz brīdim, kad pieteicējs tiek atjaunots dienestā.

Administratīvā procesa likuma 92.pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai nemantisko kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību [..]. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 93.panta pirmo daļu, iesniedzot iesniegumu par administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu, vienlaicīgi var prasīt atlīdzinājumu. Savukārt, ja administratīvo aktu vai faktisko rīcību var pārsūdzēt tiesā bez apstrīdēšanas vai ja zaudējumus vai kaitējumu nodarījusi augstāka iestāde apstrīdēšanas procesā, pieteikumā par administratīvā akta vai faktiskās rīcības pārsūdzēšanu vienlaicīgi var prasīt arī atlīdzinājumu.

Izskatāmajā lietā tiesa atzina Lēmumu par nepamatotu un atceļamu.

Tātad pieteicējam ir tiesības prasīt zaudējumu, kas viņam nodarīti ar iestādes izdotu prettiesisku administratīvo aktu, atlīdzinājumu.

[16] Tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu administratīvajā procesā detalizē Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums (turpmāk – Zaudējumu atlīdzināšanas likums). Saskaņā ar Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta pirmo daļu zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ. Minētā panta trešā daļa noteic, ka zaudējums ir arī tāds mantiski novērtējams pametums, kas saistīts ar administratīvā akta atcelšanu, iestādes faktiskās rīcības novēršanu vai tās seku likvidēšanu, zaudējuma samazināšanu vai likvidēšanu. Zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību.

Turklāt, kā izriet no Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1., 4., 7.panta, zaudējumu rašanās pamatā ir iestādes prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība. Atbilstoši Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 6.pantam tiesības uz atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība – objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarošām sekām, proti, minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas.

No minētā regulējuma secināms, ka vispārīgi tiesības uz atlīdzinājumu nepamatotu tiesību aizskāruma gadījumā ir nostiprinātas konstitucionāli. Konstitucionālā norma tālāk konkretizēta Administratīvā procesa likumā un Zaudējumu atlīdzināšanas likumā, no kuru regulējuma izriet, ka administratīvajā procesā, lai noteiktu privātpersonai tiesības uz atlīdzinājumu par zaudējumiem, ko tai nodarījusi valsts pārvaldes iestāde, ir jākonstatē: 1) iestādes prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība; 2) faktiskās sekas – cietušā mantas samazinājums [..]; 3) tieša cēloņsakarība starp iestādes prettiesisko administratīvo aktu un zaudējumiem.

Atbilstoši Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 11.pantam administratīvajā procesā zaudējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats un apmērs tiek pierādīts ar Administratīvā procesa likumā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem (11.panta pirmā daļa).

Nesaņemtās darba samaksas apmēru regulē Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 12.pants. Tā piektā daļa noteic, ja privātpersonai izmaksājamais zaudējuma atlīdzinājums sastāv no nesaņemtās darba samaksas, tad iestādes vai tiesas noteiktā zaudējuma atlīdzinājuma summa ietver nodokļus, kas tiek aprēķināti normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā. Savukārt šā likuma $21.^1$ panta pirmās daļas 2.punktā noteikts, ka lēmējiestādei ir pienākums lēmumā par zaudējuma atlīdzinājumu norādīt darba samaksu un kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu, nevis vidējo izpeļņu.

Rezumējot minēto, tiesa konstatē cēloņsakarību starp pieteicējam neizmaksāto darba samaksu un sociālajām garantijām laika periodā no /Datums/ līdz šim brīdim un Dienesta 2025.gada 24.jūlija lēmumu Nr.A003-1.5/9.2/77 ,,Par /Persona A/atbrīvošanu no amata", kā rezultātā pieteicējam pēc atbrīvošanas no dienesta netika saglabāta un izmaksāta darba samaksu un sociālās garantijas. Tādēļ tiesa atzīst, ka pieteicējam ir atlīdzināmi zaudējumi, ko veido nesaņemtā darba samaksa un sociālās garantijas par periodu no /Datums/ (atbrīvots no dienesta ar/Datums/, pieteicēja pēdējā darba diena), izmaksājot pieteicējam darba samaksu, kā arī veicot aprēķinu un algas nodokļu maksājumus par pieteicēju.

[17] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Tiesa konstatē, ka pieteicējs ir samaksājis valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu tiesā. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Tā kā pieteicēja pieteikums ir pilnībā apmierināts, tad no atbildētājas, kuras pusē pieaicinātā iestāde – Finanšu ministrija – pieņēmusi pārsūdzēto lēmumu, par labu pieteicējam ir piespriežama samaksātā valsts nodeva 30

euro.

[18] Tiesa papildus norāda, tiesai nav pienākuma atbildēt uz pilnīgi visiem procesa dalībnieku izteiktajiem argumentiem, vien tiem, kuriem ir būtiska nozīme lietā (*Senāta 2019.gada 5.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-978/2019, A420204717, 10.punkts*). Tiesa ir atbildējusi uz būtiskajiem pieteicēja argumentiem lietā, bet uz pārējiem, kam nav nozīmes no tiesību viedokļa, procesuālās ekonomijas nolūkā atbildes nesniegs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /Persona A/ pieteikumu;

atzīt par prettiesisku un atcelt Finanšu ministrijas 2025.gada 23.septembra lēmumu Nr.1.1-6/12/60 „Par /Persona A/ atbrīvošanu no amata sakarā ar neatbilstību obligātajai prasībai par nevainojamu reputāciju” no tā pieņemšanas dienas un atjaunot /Persona A/ civildienestā;

uzlikt pienākumu atlīdzināt /Persona A/mantisko zaudējumu nesaņemtās darba samaksas apmērā no brīža, kad pieteicējs atbrīvots no dienesta (no /Datums/) līdz brīdim, kad pieteicējs tiek atjaunots dienestā;

piespriest no Latvijas Republikas par labu /Persona A/ (personas kods /Personas kods/) samaksāto valsts nodevu 30*euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese		D.Grabovska